

Mûsikî

Dr. Cahid ÖNEY

Gazetelerde Mûsikî Mûsabakaları

ON yıllarda gazetelerimiz; otomobil, buzdolabı, apartman dâiresi piyango keşideleri veya güzellik kraliçeleri seçimi yanında; şiir, roman, hikâye, deneme ve nihâyet mûsikî mûsabakaları (yarışmaları) da tertibine başladılar.. Her mevkûte (periyodik); bu yolda her kuruşunu, tıraşını biraz daha arttırmak gayesiyle sarf edecek ise de; netîceten de olsa memleket san'at, ahlâk ve fikriyatına müsbet tesir icrâ edebilmesi şartıyla bizlere düşen borç, müteşekkire ve minnettar kalmaktan ibarettir.

Biz, bu yazıda; (plaj güzeli, portakal güzeli, şarap güzeli yarışmaları gibi) ahlâki sukutu hızlandırıcı vasfı herkese âşikâr olanlarını bir yana bırakıp, san'at kollarını ve hûsûsiyle mûsikîyi mevzu edinenlerini inceleyeceğiz.

GELİNİZ de; (Batı uygarlığı düzeyine ulaşmak istiyoruz!) diyen (ilerici aydınlar) ın smaßimyetlerine inanmız!.. Hem Batı medeniyeti müdâfiidirlere; hem Amerika aleyhinde olmadık hakareti mübah görürler; hem de, viskicilikleri bir yana, Amerikanın en bayağı sokak müziğine, mini eteğine, acâip erkek saçına (buyurun!) derler...

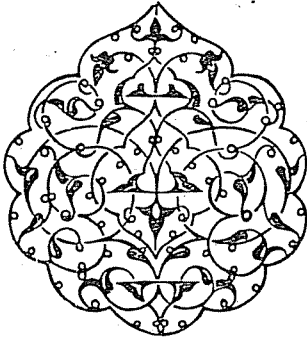
Son günlerde 2 Gazete, müzik yarışması açtı.. Bunları, ayrı ayrı gözden geçirelim.

Milliyet Gazetesinin Batı müziği yarışması :

Bizim, sokak müziği adını verebileceğimiz bu caz müziğine; Batı müziği yazarlarından Faruk Güvenç bir yazısında haklı olarak (ses süprüntüsü!) diyor. Bu seviyede müzik için gençleri işgal etmek, san'at kültür ve zevkleri ile oynamak; gazeteye değil ama, memlekete ne kazandırabilir?

Hürriyet Gazetesinin müzik yarışması :

Bu yarışmaya iştirâk için seçilecek besteler, Batı müziği enstrümanları (çalgıları) ile icrâ edilebilecek tarzda Türk mûsikîsi olacaktır!.. Keman, viyolonsel gibi sâbit perdesi bulunmayan âletlerle Batı müziği, Türk müziği, Çin müziği, Hind müziği.. velhâsıl her çeşit müzik icrâ edilebilir ve edilmektedir de.. Buna mukabil; piano, gitar gibi; bir oktavlık ses şeridi 12 musâvi kıs-

ma ayrılmış Batı müziğine göre düzenlenmiş sâbit perdeleri bulunan âletler ise; ancak ve ancak Batı müziği icrâsında kullanılabilir. Bu kabil âletlerle Türk müziği icrâ edilecek demek, Türk mûsikisi sistemi dejenere edilecek demektir. Mecmuâmızın Şubat sayısında (Mûsikimizin mahvına doğru) başlıklı yazıda, bu hususta oldukça mufassal bilgi verdiğimiz için tekrardan kaçmıyoruz..

Hülâsa; Milliyet Gazetesinin açtığı müzik yarışması gençliği faydasız, kalitesiz, benliğimizden uzaklaştırıcı meşgalelere iterken; Hürriyet Gazetesinin yarışması, ilâveten Türk mûsikisini tahrif ve tağyiri de istihdâf etmektedir.

Gençlerin san'atta birbirleriyle yarışmaları bizi ancak memnûn eder. Şu şartla ki, müsâbakaların mevzûu; iyiye, güzele, doğruya müteveccih ve millî san'at ve ahlâkımızla kabil-i telif olsun.

MÜSÂBAKALARI tertipleyen gazetelerin renklerinden de mühim olan husus; jüri hey'etleri azalarının karakterleridir. Büyük jüriye bakarsınız; (15) isimden (10) u klâsik, gerçek san'atın mümessilidir. Fakat ne yazık ki bu zevat fildişi kulelerine, sırça saraylarına çekilirler; o (5) kişi küçük jüriyi teşkil eder ve edebî değil de siyâsî görüşlerine uygun eserleri seçerler; büyük jüri de, ölümlerden ölüm beğenir! Geçen yıl bir gazetenin açtığı müsâbaka böyle üzücü bir netice vermiş idi.

Şu husus bilinmelidir ki; müsâbaka demek, değerlendirmeye, ölçü demektir. Bir müsâbakaya iştirâki düşünen genç; bilhassa küçük jürinin, ön-jürinin kimlerden teşekkül edeceğini ısrarla sorup, öğrenmeli; mensup olduğu san'at ekolünün değerlendiricilerini, münekkidlerini iyi tanımalı, ancak bundan sonra eserini postalamalıdır.

YAZIMIZA son verirken, velev ki kasıtsız da olsa gençliğimizi, bir takım ses süprüntüleriyle uğraşmağa lâayık gören, millî san'atımıza sırtını çeviren gazetelere esef ederiz.

SAYI: 9

Anne

— «Cennet Annelerin ayakları altındadır.»
Hadis-i Şerif —

Gurbet yalnızlığında acı duyan herkesin,
Korkular zincir zincir, çöker içine Anne.
Kulaklarda çınlayıp, ruha yayılan sesin
Uzakta gönülleri, yeter perçine Anne.

Ağlıyorum; gözlerim sanki bir kan çanağı
Nabzımın vuruşları yeri oynatır Anne.
Kalbin her gün, her saat, oğlunun sığınağı
Orda yalvarmak için, beni al götür Anne.

Çocukken ne de hızlı koşuyorduk bu yolda
Yıllar sonra günahlar çevirdi bizi Anne.
Ben yumayım gözümü, sen azıcık kaybol da
Şaşkın ruhuma dolsun, şefkat denizi Anne.

Seninle sönecektir kaç dünyanın ışığı
Kollarında beni de götür beraber Anne.
Çocukken uyuduğum o kınalı beşiği
Bırakalım dünyaya, kalsın bir haber Anne.

Gurbet yalnızlığında acı duyan herkesin,
Korkular zincir zincir, çöker içine Anne.
Kulaklarda çınlayıp ruha yayılan sesin
Uzakta gönülleri yeter perçine Anne.

OSMAN SELİM DİNÇSOY